

การบริหารนโยบายเศรษฐกิจความงามและการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิง สุขภาพประเทศไทยในยุคดิจิทัล

Policy Administration of the Beauty Economy and the Enhancement of Wellness Tourism Thailand in the Digital Era

อุมารณ์ เมธมาลี Umaporn Methmaolee

นักวิชาการอิสระ Independent Scholar

Corresponding author, e-mail: umethmaolee@gmail.com

Received February 8, 2026; Revised April 3, 2026; Accepted: April 30, 2026

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารนโยบายเศรษฐกิจความงามและการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในประเทศไทยในยุคดิจิทัล การศึกษาใช้วิธีการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ โดยวิเคราะห์งานวิจัยและเอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับนโยบายการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เศรษฐกิจความงาม และการเปลี่ยนผ่านสู่ยุคดิจิทัลในบริบทของประเทศไทย กรอบแนวคิดประกอบด้วยแนวคิดเศรษฐกิจความงาม แนวคิดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ทฤษฎีการบริหารนโยบายสาธารณะในยุคดิจิทัล และกรอบการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ประเทศไทยมีศักยภาพสูงในการเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพระดับภูมิภาค ด้วยมรดกทางวัฒนธรรม ระบบสาธารณสุขที่มีประสิทธิภาพ และนโยบายรัฐบาลที่ชัดเจน รัฐบาลไทยกำหนดนโยบาย Medical Hub และ Wellness Hub ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 พร้อมส่งเสริมประเทศไทยเป็น Spa Capital of Asia โดยนำกลยุทธดิจิทัลรอบ 5-e มาประยุกต์ใช้ ซึ่งประกอบด้วย e-Government, e-Industry, e-Commerce, e-Education และ e-Society การเปลี่ยนผ่านดิจิทัลมีบทบาทสำคัญในการยกระดับอุตสาหกรรม โดยระบบนิเวศดิจิทัลอัจฉริยะที่บูรณาการเทคโนโลยี เช่น ปัญญาประดิษฐ์ อินเทอร์เน็ตของสรรพสิ่ง (IoT) และระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการและความปลอดภัย การศึกษานำเสนอกรอบแนวคิดบูรณาการแบบพหุ ระดับที่แสดงความเชื่อมโยงระหว่างนโยบายภาครัฐ เศรษฐกิจความงาม การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ และการเปลี่ยนผ่านดิจิทัล ผ่านกลไกบูรณาการที่ประกอบด้วยความร่วมมือแบบพหุภาคี ความร่วมมือภาครัฐและเอกชน และการมีส่วนร่วมของชุมชน พร้อมทั้งเส้นทางการเปลี่ยนผ่านสู่ยุคดิจิทัลที่แบ่งเป็นสามช่วงเวลา ได้แก่ รูปแบบดั้งเดิม ระยะเปลี่ยนผ่าน และรูปแบบดิจิทัลเต็มรูปแบบ ความท้าทายสำคัญ ได้แก่ ช่องว่างระหว่างเมืองและชนบท ในการรับรองและคุณภาพบริการ การขาดแคลนบุคลากรที่มีทักษะดิจิทัล และการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลที่ไม่เพียงพอ จากการศึกษาสรุปว่าความสำเร็จในอนาคตต้องอาศัยการบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ การพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง และความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน และชุมชน เพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมอย่างยั่งยืนและเป็นธรรม

คำสำคัญ: การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ; เศรษฐกิจความงาม; การเปลี่ยนผ่านสู่ยุคดิจิทัล

Abstract

This article aims to examine the governance of beauty economy policies and the promotion of wellness tourism in Thailand in the digital era. The study employs a systematic literature review, analyzing research studies and academic documents related to wellness tourism policy, the beauty economy, and digital transition within the Thai context. The conceptual framework integrates the beauty economy concept, the wellness tourism concept, theories of public policy administration in the digital era, and the sustainable tourism development framework. Thailand has strong potential to become a regional hub for wellness tourism, supported by its cultural heritage, an effective healthcare system, and clear government policies. Since 2003, the Thai government has implemented Medical Hub and Wellness Hub policies and promoted the country as the “Spa Capital of Asia,” applying digital strategies through the 5-e framework, comprising e-Government, e-Industry, e-Commerce, e-Education, and e-Society. Digital transformation plays a crucial role in upgrading the industry, as a smart digital ecosystem integrating technologies such as artificial intelligence, the Internet of Things (IoT), and geographic information systems enhances service efficiency and safety. The findings indicate that Thailand has strong potential to become a regional hub for wellness tourism, supported by its cultural heritage, an effective healthcare system, and clear government policies. Since 2003, the Thai government has implemented Medical Hub and Wellness Hub policies and promoted the country as the “Spa Capital of Asia,” applying digital strategies through the 5-E framework, comprising e-Government, e-Industry, e-Commerce, e-Education, and e-Society. Digital transformation plays a crucial role in upgrading the industry, as a smart digital ecosystem integrating technologies such as artificial intelligence, the Internet of Things (IoT), and geographic information systems enhances service efficiency and safety. The study proposes an integrated multilevel conceptual framework that illustrates the linkages among public policy, the beauty economy, wellness tourism, and digital transformation through integrative mechanisms, including multi-stakeholder collaboration, public-private partnerships, and community participation. It also outlines a digital transition pathway consisting of three stages: traditional, transitional, and fully digital models. Key challenges include urban-rural disparities in service certification and quality, shortages of digitally skilled personnel, and insufficient investment in digital infrastructure. The study concludes that future success depends on integrating local wisdom with modern technologies, continuous human resource development, and effective collaboration among the

public sector, private sector, and communities to achieve sustainable and equitable industry development.

Keywords: Wellness Tourism; Beauty Economy; Digital Transformation

บทนำ

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและความงามได้กลายเป็นหนึ่งในภาคเศรษฐกิจที่มีการเติบโตสูงที่สุดในโลก โดยองค์การการท่องเที่ยวโลกแห่งสหประชาชาติคาดการณ์ว่าจำนวนนักท่องเที่ยวจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.3 ต่อปีจนถึงปี พ.ศ. 2573 (Zhang et al., 2024) การเติบโตนี้สะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้บริโภคทั่วโลกที่ให้ความสำคัญกับสุขภาพและความงามมากขึ้น รวมถึงการแสวงหาประสบการณ์การท่องเที่ยวที่ผสมผสานระหว่างการพักผ่อนกับการดูแลสุขภาพแบบองค์รวม ในบริบทนี้ ประเทศไทยได้กลายเป็นจุดหมายปลายทางชั้นนำระดับโลกสำหรับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและความงาม โดยมีข้อได้เปรียบทางการแข่งขันที่หลากหลาย ทั้งมรดกทางวัฒนธรรมที่อุดมสมบูรณ์ ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ทรัพยากรธรรมชาติที่งดงาม และต้นทุนบริการที่สมเหตุสมผล (Author, 2024)

ความสำคัญของอุตสาหกรรมนี้ต่อเศรษฐกิจไทยมีมากกว่าการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว แต่ยังเป็นกลไกสำคัญในการสร้างการจ้างงาน การกระจายรายได้สู่ชุมชน และการพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นอย่างยั่งยืน งานวิจัยเกี่ยวกับการท่องเที่ยวชุมชนในเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกของไทย พบว่า การมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวชุมชนมีอิทธิพลเชิงบวกต่อการพัฒนาแรงงานและผลลัพธ์ทางเศรษฐกิจ โดยมีประสิทธิผลของการฝึกอบรมเป็นตัวกลางที่สำคัญ อย่างไรก็ตาม อุตสาหกรรมนี้เผชิญกับความท้าทายหลายประการ โดยเฉพาะในด้านช่องว่างระหว่างพื้นที่เมืองและชนบทในการเข้าถึงบริการและมาตรฐาน การขาดแคลนบุคลากรที่มีทักษะเฉพาะทาง และการแข่งขันที่รุนแรงจากประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Lee-Anant & Kungwansith, 2025)

แนวคิดเศรษฐกิจความงาม (Beauty Economy) และการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Wellness Tourism) มีความเชื่อมโยงอย่างแน่นแฟ้นในบริบทของประเทศไทย เศรษฐกิจความงามหมายถึงระบบเศรษฐกิจที่เน้นการผลิตและบริการที่เกี่ยวข้องกับความงาม สุขภาพ และความเป็นอยู่ที่ดี ครอบคลุมตั้งแต่ธุรกิจสปา การนวดแผนไทย การดูแลผิวพรรณ ไปจนถึงการท่องเที่ยวทางการแพทย์ (Uthaphan et al., 2024) ปรัชญาของสปาไทยเน้นการสร้างสมดุลและการไหลของพลังงาน โดยผสมผสานเทคนิคการนวดแบบไทยแบบดั้งเดิม การรักษาด้วยสมุนไพร และหลักการพุทธเพื่อสร้างประสบการณ์สุขภาพแบบองค์รวม ในขณะที่การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพหมายถึงการเดินทางที่มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อการดูแลสุขภาพ การพักผ่อน และการฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการท่องเที่ยวชุมชนที่ยั่งยืน (Sustainable Community-Based Tourism) ที่เน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น การอนุรักษ์วัฒนธรรม และการสร้างผลประโยชน์ที่เป็นธรรมแก่ทุกภาคส่วน (Dangi & Jamal, 2016)

การเปลี่ยนผ่านสู่ยุคดิจิทัล (Digital Transformation) ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการปฏิวัติอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและความงาม ทฤษฎีการบริหารภาครัฐในยุคดิจิทัล (Digital Era Governance) อธิบายว่าเทคโนโลยีดิจิทัลไม่ได้เป็นเพียงเครื่องมือในการเพิ่มประสิทธิภาพเท่านั้น

แต่ยังเป็นกลไกในการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการบริหารจัดการและการให้บริการสาธารณะ (Dunleavy & Margetts, 2023) ในบริบทของประเทศไทย รัฐบาลได้นำกลยุทธ์ดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ผ่านกรอบ 5-e ซึ่งประกอบด้วย e-Government (รัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์), e-Industry (อุตสาหกรรมดิจิทัล), e-Commerce (พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์), e-Education (การศึกษาดิจิทัล) และ e-Society (สังคมดิจิทัล) (Darmayadi et al., 2025) กรอบนี้มุ่งเน้นการพัฒนาภาคส่วนหลักที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เช่น การท่องเที่ยวทางการแพทย์ บริการสุขภาพอัจฉริยะ และอุตสาหกรรมความงาม ตัวอย่างที่เป็นรูปธรรมคือ การพัฒนาระบบนิเวศดิจิทัลอัจฉริยะสำหรับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่บูรณาการเทคโนโลยีต่างๆ เช่น ปัญญาประดิษฐ์ (AI), อินเทอร์เน็ตของสรรพสิ่ง (IoT), และระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการและความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว (Sangkakorn et al., 2025)

หลักฐานเชิงประจักษ์จากการศึกษาวิจัยหลายชิ้นยืนยันถึงศักยภาพและความท้าทายของอุตสาหกรรมนี้ในประเทศไทย การศึกษาเกี่ยวกับการท่องเที่ยวทางการแพทย์ในประเทศไทยพบว่าความได้เปรียบทางการแข่งขันหลักของประเทศไทยประกอบด้วยต้นทุนการรักษาที่ต่ำ บริการโดยผู้เชี่ยวชาญที่มีคุณสมบัติสูง และการสนับสนุนจากรัฐบาลผ่านโครงการต่างๆ ที่ทำให้ประเทศไทยเป็นหนึ่งในสถานที่ท่องเที่ยวทางการแพทย์ชั้นนำของโลก (Petrova et al., 2024) นอกจากนี้ การรับรองการนวดแบบไทยและการตลาดโดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (TAT) ได้ช่วยให้นักลงทุนรู้สึกมั่นใจและส่งเสริมให้อุตสาหกรรมนี้เติบโตอย่างต่อเนื่อง (Sirivadhanawaravachara, 2025) อย่างไรก็ตาม การศึกษายังพบว่ามีช่องว่างในการรับรองและคุณภาพบริการระหว่างผู้ให้บริการในเมืองและชนบท ซึ่งบ่งชี้ว่าจำเป็นต้องมีการแทรกแซงด้านนโยบาย การพัฒนาขีดความสามารถ และความร่วมมือระหว่างภาคส่วนอย่างเป็นระบบ (Sangkakorn et al., 2025)

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์การบริหารนโยบายเศรษฐกิจความงามและการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในประเทศไทยในยุคดิจิทัลอย่างครอบคลุมและเป็นระบบ โดยนำเสนอกรอบแนวคิดทางทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์นโยบายและกลยุทธ์ที่สำคัญของภาครัฐ ทบทวนบทบาทของเทคโนโลยีดิจิทัลในการยกระดับอุตสาหกรรม และระบุความท้าทายและโอกาสในการพัฒนา การศึกษานี้ยืนยันว่า ความสำเร็จของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและความงามของไทยในอนาคตขึ้นอยู่กับความสามารถในการบูรณาการระหว่างภูมิปัญญาท้องถิ่นกับเทคโนโลยีดิจิทัลสมัยใหม่ การพัฒนาบุคลากรที่มีทักษะทั้งด้านสุขภาพและดิจิทัล การสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน และชุมชน และการกำหนดนโยบายที่ส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืนและเป็นธรรมในทุกพื้นที่ของประเทศ

ทฤษฎีการบริหารนโยบายสาธารณะในยุคดิจิทัล

การบริหารนโยบายสาธารณะในยุคดิจิทัลต้องการการปรับเปลี่ยนจากรูปแบบแบบดั้งเดิมที่เน้นการบริหารงานตามลำดับชั้นและกระบวนการที่เข้มงวด ไปสู่รูปแบบที่ยืดหยุ่น โปร่งใส และขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม (Dunleavy, 2023) เทคโนโลยีดิจิทัลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพื้นฐานในเนื้อหาและรูปแบบการใช้อำนาจของรัฐ ซึ่งจำเป็นต้องมีการควบคุมด้วยกฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่เหมาะสม ในบริบทของการท่องเที่ยว การแปรรูปสู่ยุคดิจิทัลของ

ภาครัฐเกี่ยวข้องกับการพัฒนาสี่ประเด็นหลัก ได้แก่ การลดการบีบอัดข้อมูล (data de-compression) การขยายขีดความสามารถของหุ่นยนต์และเครื่องจักร การแบ่งส่วนงานของรัฐอย่างมีประสิทธิภาพ และการสร้างความเป็นหนึ่งเดียวในการบริหารงาน การศึกษาเกี่ยวกับนวัตกรรมดิจิทัลในการบริหารท้องถิ่นของไทยแสดงให้เห็นว่าโครงการที่ประสบความสำเร็จมักมีลักษณะร่วมกัน เช่น ภาวะผู้นำที่เข้มแข็ง การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การมุ่งเน้นความต้องการของผู้ใช้บริการ และระบบสนับสนุนที่ดี (Anantanatorn, 2025)

นอกจากนี้ การบริหารนโยบายในยุคดิจิทัลยังต้องคำนึงถึงความท้าทายใหม่ๆ เช่น ความปลอดภัยของข้อมูล ความเหลื่อมล้ำทางดิจิทัล และความจำเป็นในการพัฒนาทักษะดิจิทัลของข้าราชการและประชาชน การพัฒนาความสามารถทางดิจิทัลของบุคลากรภาครัฐจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการลดโอกาสเกิดเหตุการณ์ด้านความปลอดภัยทางไซเบอร์ เนื่องจากความผิดพลาดจากมนุษย์และทักษะทางเทคโนโลยีที่ไม่เพียงพอเป็นสาเหตุหลักของการละเมิดความปลอดภัย (Luhova, 2025) ในลักษณะการบริหารนี้ได้กล่าวถึง

1. กรอบการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในยุคดิจิทัลต้องการการบูรณาการระหว่างภาคีที่เกี่ยวข้อง การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และการพัฒนาสังคม การศึกษาเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในพื้นที่ชนบทของไทยเน้นย้ำถึงความสำคัญของโครงสร้างพื้นฐานและกรอบนโยบายในการสนับสนุนการเติบโตอย่างยั่งยืน แนวทางนี้ครอบคลุมการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการขนส่งและสุขภาพ การพิจารณานโยบายที่เน้นการปกป้องสิ่งแวดล้อม การท่องเที่ยวโดยชุมชน และสิ่งจูงใจด้านการลงทุน (Suntarak, 2024)

ระบบนิเวศดิจิทัลอัจฉริยะสำหรับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่ปลอดภัยและยั่งยืนเป็นตัวอย่างที่ดีของการบูรณาการเทคโนโลยีกับการพัฒนาที่ยั่งยืน ระบบดังกล่าวรวมเอาระบบการแพทย์ฉุกเฉิน บริการสุขภาพที่ได้มาตรฐาน เทคโนโลยีการท่องเที่ยวอัจฉริยะ ปัญญาประดิษฐ์ อุปกรณ์อินเทอร์เน็ตของสรรพสิ่ง แพลตฟอร์มข้อมูล ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ และแอปพลิเคชันมือถือ ตัวอย่างการประยุกต์ใช้ระบบนี้ในจังหวัดเชียงใหม่แสดงให้เห็นว่าการแจ้งเตือนหลายภาษา การเฝ้าระวังสุขภาพ และการทำแผนที่ทางภูมิศาสตร์มีผลกระทบเชิงบวกต่อเวลาตอบสนองฉุกเฉิน การประสานงาน คุณภาพ และความมั่นใจของนักท่องเที่ยวในการตอบสนองฉุกเฉินของเชียงใหม่ (Sangkakorn, 2025)

อย่างไรก็ตาม ยังคงมีช่องว่างในการรับรองและคุณภาพบริการระหว่างผู้ให้บริการในเมืองและชนบท ซึ่งบ่งชี้ว่าจำเป็นต้องมีการแทรกแซงด้านนโยบาย การพัฒนาขีดความสามารถ และความร่วมมือระหว่างภาคส่วน การพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่นผ่านโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพแบบชุมชนมีส่วนร่วมเป็นอีกหนึ่งกลยุทธ์สำคัญในการสร้างความยั่งยืน โดยเน้นการให้เกียรติภูมิปัญญาท้องถิ่น การบูรณาการประเพณีทางประวัติศาสตร์และวิถีชีวิตในภูมิภาค และการสนับสนุนจากนโยบายของรัฐบาล (Thojampa, 2023)

2. นโยบายและกลยุทธ์ของรัฐบาลไทย นโยบาย Medical Hub และ Wellness Hub รัฐบาลไทยได้กำหนดนโยบายให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์ (Medical Hub) และศูนย์กลางเพื่อสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดี (Wellness Hub) ของภูมิภาค ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 รัฐบาลไทยได้เริ่มต้นนโยบาย Hub ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางความเป็นเลิศด้าน

บริการทางการแพทย์ในภูมิภาค นโยบายนี้ได้กระตุ้นให้เกิดโครงการพัฒนาขนาดใหญ่ในโรงพยาบาลเอกชนในประเทศไทย และการดำเนินการยังคงดำเนินต่อเนื่อง (Nooseisai, 2016)

ประเทศไทยได้กลายเป็นศูนย์กลางการลงทุนด้านสุขภาพระดับโลกอย่างรวดเร็ว เนื่องจากวัฒนธรรม บุคลากรที่มีความสามารถ และการสนับสนุนอย่างแข็งขันจากภาครัฐ (Sirivadhanawaravachara, 2025) ระบบนิเวศของการท่องเที่ยวทางการแพทย์และสุขภาพที่สร้างและสนับสนุนโดยรัฐบาลประกอบด้วยแพทย์ ผู้ป่วย องค์กรทางการแพทย์ บริษัทรับรองระดับนานาชาติ หน่วยงานช่วยเหลือ และหน่วยงานการท่องเที่ยวทางการแพทย์ การสร้างเงื่อนไขที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาที่จำเป็นของผู้เข้าร่วมตลาดทั้งหมดทำให้ประเทศไทยสามารถเริ่มต้นการเดินทางในฐานะจุดหมายปลายทางทางการแพทย์ระดับโลกในซีกโลกตะวันออก

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวทางการแพทย์ในประเทศไทยได้แสดงให้เห็นถึงการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของมูลค่าตลาดที่เกินกว่าค่าเฉลี่ยระดับโลก โดยจัดอยู่ในอันดับห้าอันดับแรกของจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวทางการแพทย์ที่น่าสนใจที่สุด การผสมผสานของบริการทางการแพทย์ที่จัดทำโดยผู้เชี่ยวชาญที่มีคุณสมบัติสูง ค่ารักษาที่ต่ำ รวมถึงความคิดริเริ่มของรัฐบาลที่ทะเยอทะยาน ทำให้ประเทศไทยกลายเป็นหนึ่งในผู้นำของอุตสาหกรรมและเป็นศูนย์กลางสำคัญสำหรับการพัฒนาด้านการดูแลสุขภาพและการท่องเที่ยว นอกจากนี้ยังมีศักยภาพที่สำคัญสำหรับการขยายตลาด โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวรัสเซียมีตัวแทนอย่างกว้างขวางในตลาดการท่องเที่ยวของไทย

นโยบาย Wellness Hub ได้รับการสนับสนุนผ่านการส่งเสริมประเทศไทยให้เป็น "Spa Capital of Asia" ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 กระทรวงสาธารณสุขร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้นำแผนห้าปี (2552-2556) มาใช้เพื่อเปลี่ยนธุรกิจบริการด้านสุขภาพให้เป็นจุดหมายปลายทางระดับโลก โดยความร่วมมือของทั้งภาครัฐและเอกชน ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่านักท่องเที่ยวมีระดับความพึงพอใจโดยรวมในระดับสูงเกี่ยวกับสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสปาดังกล่าว (Sankrusme, 2012)

3. กลยุทธ์ดิจิทัลของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ประเทศไทยได้นำกลยุทธ์ดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในภาคการท่องเที่ยวผ่านกรอบ 5-e ซึ่งประกอบด้วย e-Government, e-Industry, e-Commerce, e-Education และ e-Society เทคโนโลยีดิจิทัลมีบทบาทสำคัญทั้งในชีวิตประจำวันและกิจกรรมทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยทำหน้าที่เป็นรากฐานสำหรับนวัตกรรมและการทันสมัย นโยบายเศรษฐกิจดิจิทัลของรัฐบาลมุ่งเน้นการพัฒนาภาคส่วนหลัก เช่น อุตสาหกรรมยานยนต์และอิเล็กทรอนิกส์ การท่องเที่ยวทางการแพทย์ บริการสุขภาพอัจฉริยะ และการเกษตรผ่านการใช้เครื่องจักรอัตโนมัติและอัจฉริยะ (Darmayadi, 2025)

การเปลี่ยนผ่านดิจิทัลในภาคการท่องเที่ยวได้รับการสนับสนุนผ่านการพัฒนาแพลตฟอร์มต่างๆ เช่น แอปพลิเคชัน Diya, e-Social และทะเบียนสังคมแบบรวม (Sangkakorn, 2025) แพลตฟอร์มเหล่านี้ไม่เพียงแต่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการเท่านั้น แต่ยังช่วยให้สามารถเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลได้แบบเรียลไทม์ ซึ่งเป็นประโยชน์สำหรับการวางแผนและการตัดสินใจเชิงนโยบาย การใช้แพลตฟอร์มการแสดงผลข้อมูลเชิงภาพได้ช่วยอำนวยความสะดวกแก่ตำรวจท่องเที่ยวเชียงใหม่ สำนักงานสาธารณสุขเชียงใหม่ และสมาคมธุรกิจการท่องเที่ยวเชียงใหม่ในแง่ของการตัดสินใจและการวางแผน (Panyadee, 2023)

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลเป็นส่วนสำคัญของกลยุทธ์ดิจิทัล การศึกษาเกี่ยวกับความพร้อมของประเทศไทยต่อเศรษฐกิจดิจิทัลชี้ให้เห็นว่ามีความกังวลบางประการในแง่ของการลงทุนที่ค่อนข้างต่ำในเศรษฐกิจดิจิทัลของประเทศ การเจาะตลาดของเทคโนโลยีดิจิทัลในภาคการผลิตและเกษตรกรรมที่ค่อนข้างน้อย และสัดส่วนของแรงงานที่มีทักษะด้าน IT ขั้นสูงที่น้อย (Jongwanich, 2023) ความกังวลอื่นๆ ได้แก่ การเข้าถึงที่ไม่เท่าเทียมและราคาที่ค่อนข้างสูงของเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับดิจิทัล การทบทวนใบอนุญาตส่งเสริมการลงทุนแสดงให้เห็นว่าการลงทุนมีความเข้มข้นมากขึ้นในเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก นอกจากนี้ การบริหารนโยบายดิจิทัลยังต้องคำนึงถึงการพัฒนาทักษะดิจิทัลของบุคลากรในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การศึกษาเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทยแสดงให้เห็นว่าการสนับสนุนจากภาครัฐมีผลกระทบโดยตรงต่อการสนับสนุนจากชุมชนและการนำเทคโนโลยีมาใช้ โดยมีผลกระทบทางอ้อมต่อประสบการณ์การท่องเที่ยว การสนับสนุนจากชุมชนมีบทบาทเป็นตัวกลางที่สำคัญ โดยมีผลกระทบโดยตรงต่อประสบการณ์การท่องเที่ยวและทางอ้อมผ่านการนำเทคโนโลยีมาใช้ (Sukortprommee, 2025)

4. มาตรการส่งเสริมอุตสาหกรรมความงามและสปา มาตรการส่งเสริมอุตสาหกรรมความงามและสปาในประเทศไทยครอบคลุมหลายด้าน ตั้งแต่การพัฒนามาตรฐาน การฝึกอบรมบุคลากร ไปจนถึงการส่งเสริมการตลาด ปรัชญาของสปาไทยเน้นการสร้างสมดุลและการไหลของพลังงาน โดยผสมผสานเทคนิคการนวดแบบไทยแบบดั้งเดิม การรักษาด้วยสมุนไพร และหลักการพุทธเพื่อสร้างประสบการณ์สุขภาพแบบองค์รวม การรักษาในสปาไทยมักใช้ส่วนผสมจากท้องถิ่นและดำเนินการในสภาพแวดล้อมธรรมชาติที่เงียบสงบ ซึ่งช่วยเสริมสร้างความเชื่อมโยงระหว่างแขกและความงามทางวัฒนธรรมและธรรมชาติของประเทศ (Uthaphan, 2024)

อุตสาหกรรมความงามและสปา (Beauty and Spa Industry) หมายถึง ภาคเศรษฐกิจที่ครอบคลุมกิจการและบริการที่มุ่งเน้นการดูแลสุขภาพ ความงาม และความเป็นอยู่ที่ดีของมนุษย์ทั้งร่างกายและจิตใจ โดยมีโครงสร้างและรูปแบบที่หลากหลาย ได้แก่ (1) ธุรกิจผลิตภัณฑ์ความงาม ประกอบด้วย เครื่องสำอาง ผลิตภัณฑ์บำรุงผิว ผลิตภัณฑ์ดูแลเส้นผม น้ำหอม และผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทย (2) ธุรกิจบริการความงามและสปา ประกอบด้วย ร้านเสริมสวย คลินิกความงาม ศูนย์นวดบำบัด สปาเพื่อสุขภาพ (Health Spa) สปาแบบรีสอร์ท (Resort Spa) และสปาแบบคลับหรือยิม (Club/Gym Spa) และ (3) ธุรกิจสนับสนุน ประกอบด้วย การผลิตเครื่องมือและอุปกรณ์ความงาม การฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากร รวมถึงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการให้บริการความงามและสปา (Uthaphan et al., 2024; Sirivadhanawaravachara, 2025)

การพัฒนามาตรฐานและการรับรองเป็นส่วนสำคัญของมาตรการส่งเสริม งานวิจัยแสดงให้เห็นว่ายังคงมีช่องว่างในการรับรองและคุณภาพบริการระหว่างผู้ให้บริการในเมืองและชนบท ซึ่งบ่งชี้ว่าจำเป็นต้องมีการแทรกแซงด้านนโยบาย การพัฒนาขีดความสามารถ และความร่วมมือระหว่างภาคส่วน (Sangkakorn, 2025) การพัฒนาและการตรวจสอบความถูกต้องของมาตราส่วนการประเมินเพื่อวัดความสามารถในการแข่งขันของจุดหมายปลายทางสุขภาพในประเทศไทยได้รับบุเจตมิตีของการท่องเที่ยวสุขภาพ ซึ่งรวมถึงโครงสร้างพื้นฐานและความสามารถ กลยุทธ์และโครงสร้าง และศักยภาพด้านนวัตกรรม (Phuthong, 2022)

การฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรเป็นอีกหนึ่งมาตรการสำคัญ โดยโปรแกรมการเสริมพลังกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพแบบไทยแบบดั้งเดิมได้แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการส่งเสริมการสูงอายอย่างกระฉับกระเฉง โปรแกรมดังกล่าวรวมถึงการปรับโครงสร้างอาคารการแพทย์แผนไทยแบบดั้งเดิม การฝึกอบรมหนึ่งวันเกี่ยวกับการเป็นมัคคุเทศก์ท้องถิ่นสำหรับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ และการเสริมพลังให้ใช้อินเทอร์เน็ตและแอปพลิเคชัน LINE เพื่อช่วยให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม (Koshakri, 2024)

การบริหารนโยบายเศรษฐกิจความงามและการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพประเทศไทยในยุคดิจิทัล

การบริหารนโยบายดังกล่าวนี้ มีประเด็นสำคัญที่เชื่อมโยงกัน 2 มิติหลัก ดังนี้

1. การบริหารนโยบายเศรษฐกิจความงาม ประกอบด้วยรูปแบบการบริหารที่สำคัญ ได้แก่ การบริหารแบบเครือข่าย (Network Governance) ที่บูรณาการความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และสถาบันการศึกษา การบริหารแบบมีส่วนร่วม (Participatory Administration) ที่เปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการและชุมชนร่วมกำหนดนโยบาย การบริหารแบบดิจิทัล (Digital Administration) ที่นำเทคโนโลยีมาใช้ในการติดตามและประเมินผลนโยบาย และการบริหารแบบยั่งยืน (Sustainable Administration) ที่คำนึงถึงผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมความงามไทยในตลาดโลก (Dunleavy & Margetts, 2023)

2. การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ประกอบด้วยบทบาทสำคัญที่หน่วยงานต่าง ๆ ต้องดำเนินการ ได้แก่ บทบาทด้านการตลาดและการประชาสัมพันธ์ที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศผ่านช่องทางดิจิทัล บทบาทด้านการพัฒนามาตรฐานและการรับรองคุณภาพบริการสุขภาพในระดับสากล บทบาทด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ และบทบาทด้านการพัฒนาบุคลากรผู้เชี่ยวชาญในวิชาชีพด้านสุขภาพและความงาม (Sangakorn et al., 2025; Suntarak & Boonyanmethaporn, 2024)

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (TAT) มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและความงามทั้งในและต่างประเทศ การรับรองมาตรฐานไทยและการตลาดโดย TAT ช่วยให้นักลงทุนรู้สึกมั่นใจ ระบบของประเทศไทยที่ครอบคลุมการบำบัด แนวปฏิบัติทางจิตวิญญาณ และทรัพยากรสมัยใหม่ทำให้ประเทศไทยเป็นผู้เล่นหลักในการฟื้นตัวของการเดินทางเพื่อสุขภาพทั่วโลก หลังการระบาดใหญ่ การศึกษาชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของโครงสร้างพื้นฐานที่ดี การพัฒนาทักษะของบุคลากร และความร่วมมือกับประเทศอื่นๆ เพื่อให้แน่ใจว่าประเทศไทยจะประสบความสำเร็จในเศรษฐกิจสุขภาพระดับโลกในระยะยาว (Sirivadhanawaravachara, 2025)

ด้านการตลาดดิจิทัล งานวิจัยเกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวโยคะในเกาะพะงันแสดงให้เห็นว่านักท่องเที่ยวไทยมีมุมมองโดยรวมต่อการตลาดดิจิทัลโยคะในระดับสูง โดยมีคะแนนสูงสุดในการซื้อหลักสูตรโยคะออนไลน์ ตามด้วยความสัมพันธ์กับลูกค้าและการค้นหาข้อมูลร้านค้า เว็บไซต์สติกเกอร์ LINE และกราฟิกแอนิเมชันบน Facebook story และ Instagram ช่วยส่งเสริมสำหรับ

นักท่องเที่ยวเชิงสุขภาพชาวไทย ผลการศึกษานี้แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการใช้ช่องทางดิจิทัลหลากหลายในการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่แตกต่างกัน(Ploadaksorn, 2023)

ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารนโยบายเศรษฐกิจความงามและการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพประเทศไทยในยุคดิจิทัล

การบริหารนโยบายเศรษฐกิจความงามและการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพประเทศไทยในยุคดิจิทัล มีความเชื่อมโยงและส่งเสริมซึ่งกันและกันในหลากหลายมิติ ซึ่งสามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ ดังนี้

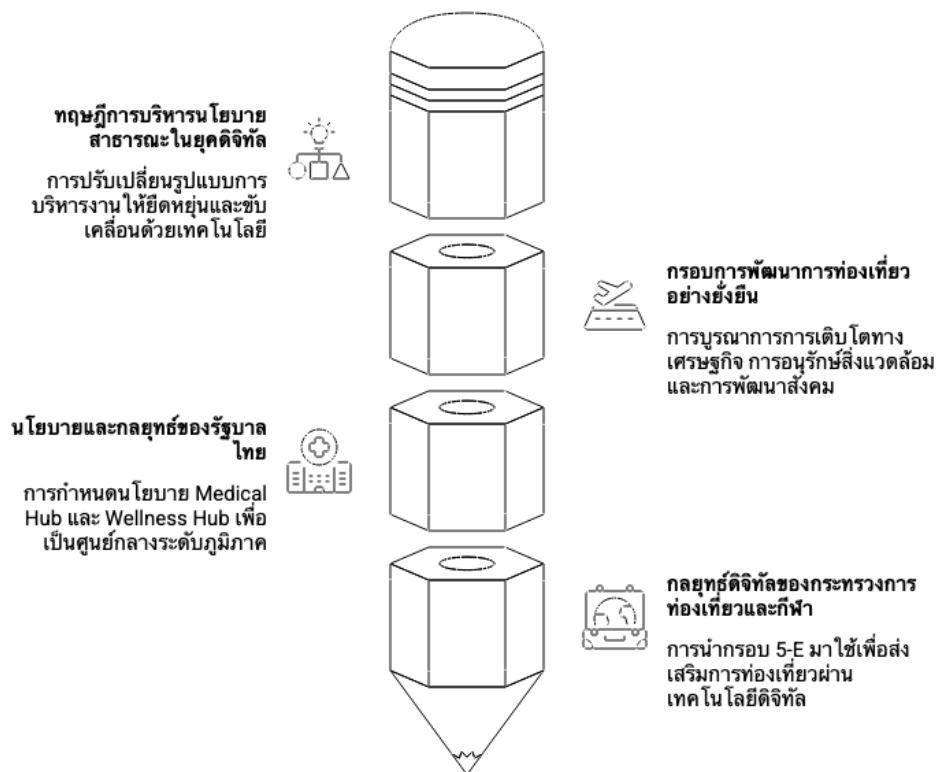
1. การประชาสัมพันธ์ที่ส่งเสริมการท่องเที่ยว การบริหารนโยบายเศรษฐกิจความงามที่มีประสิทธิภาพส่งผลให้เกิดการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการความงามคุณภาพสูง ซึ่งกลายเป็นจุดดึงดูดหลักในการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ รัฐบาลและองค์กรที่เกี่ยวข้องได้ใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลในการสื่อสารและประชาสัมพันธ์จุดแข็งของอุตสาหกรรมความงามไทยไปยังกลุ่มเป้าหมายในต่างประเทศ สร้างภาพลักษณ์ที่น่าเชื่อถือและดึงดูดนักท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Lee-Avnet & Kungwansith, 2025)

2. การพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ นโยบายเศรษฐกิจความงามที่สนับสนุนการพัฒนาสปาและศูนย์บำบัดมาตรฐานสูงได้ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่หลากหลาย เช่น การท่องเที่ยวสปาเชิงวัฒนธรรม (Cultural Spa Tourism) การท่องเที่ยวเพื่อการฟื้นฟูสุขภาพ (Medical Wellness Tourism) และการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและสุขภาพ (Nature-based Wellness Tourism) การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบประสบการณ์การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพแบบเฉพาะบุคคล (Personalized Wellness Experience) ช่วยเพิ่มมูลค่าและความสามารถในการแข่งขัน (Phuthong et al., 2022; Ploadaksorn et al., 2023)

3. การพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ทั้งการบริหารนโยบายเศรษฐกิจความงามและการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพต่างต้องการบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญในหลากหลายสาขา การพัฒนาหลักสูตรและการฝึกอบรมบุคลากรด้านความงาม สปา และการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพจึงเป็นนโยบายสำคัญที่รัฐต้องดำเนินการอย่างบูรณาการ เพื่อให้ประเทศไทยมีบุคลากรที่มีคุณภาพสูงพร้อมรองรับการเติบโตของอุตสาหกรรมทั้งสองในยุคดิจิทัล (Koshakri & Rerkluenrit, 2024; Nooseisai et al., 2016)

องค์ความรู้ใหม่

ภาพประกอบ 1 การบริหารนโยบายเศรษฐกิจความงามและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพประเทศไทยในยุคดิจิทัล

จากภาพประกอบ 1 สื่อให้เห็นว่า โมเดลการบริหารนโยบายเศรษฐกิจความงามและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในยุคดิจิทัลแบบบูรณาการ ซึ่งผสมผสานทฤษฎี นโยบาย และเทคโนโลยีเข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบ ความยั่งยืนและความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยในอุตสาหกรรมนี้ ขึ้นอยู่กับการทำงานร่วมกันของรัฐ เอกชน และชุมชน ภายใต้การสนับสนุนของเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพและมีธรรมาภิบาล โดยมีรายละเอียดดังนี้

ความเชื่อมโยงของการบริหารนโยบายเศรษฐกิจความงามและการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพประเทศไทยในยุคดิจิทัล คือ ทั้งสองมิตินี้ดำเนินการบนพื้นฐานของนโยบายรัฐที่มุ่งส่งเสริมความเป็นเลิศของบริการสุขภาพและความงามไทย โดยการบริหารนโยบายเศรษฐกิจความงามทำหน้าที่กำหนดมาตรฐาน กฎระเบียบ และแรงจูงใจสำหรับผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมความงาม ในขณะที่การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพทำหน้าที่สร้างความต้องการ (Demand Creation) และขยายตลาดสำหรับบริการและผลิตภัณฑ์เหล่านั้น การบูรณาการนโยบายทั้งสองด้านผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลจึงเป็นกุญแจสำคัญในการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยในเวทีโลก (Ploadaksorn et al., 2023; Phuthong et al., 2022)

1. **ทฤษฎีการบริหารนโยบายสาธารณะในยุคดิจิทัล** ทฤษฎีการบริหารนโยบายสาธารณะในยุคดิจิทัลทำหน้าที่เป็น ฐานคิดเชิงโครงสร้าง ที่อธิบายการเปลี่ยนบทบาทของรัฐ จากผู้ควบคุมแบบรวมศูนย์ไปสู่รัฐเชิงเครือข่าย (networked governance) ที่เน้นความยืดหยุ่น ความโปร่งใส และการใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือสนับสนุนการตัดสินใจ ภาพสะท้อนให้เห็นว่าการกำหนดนโยบายด้านเศรษฐกิจความงามและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพต้องอาศัยข้อมูลดิจิทัล การเชื่อมโยงหน่วยงาน และการตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้บริการอย่างรวดเร็ว ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด Digital Era Governance

2. **กรอบการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน** การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพไม่ได้มุ่งเน้นเฉพาะการสร้างรายได้ แต่ต้องพัฒนาอย่างสมดุลในสามมิติ ได้แก่ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม กรอบการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในภาพเน้นการกระจายรายได้สู่ชุมชน การอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการรักษาคุณภาพทรัพยากรธรรมชาติ โดยเทคโนโลยีดิจิทัลถูกใช้เป็นเครื่องมือสนับสนุนการจัดการทรัพยากร การติดตามผล และการยกระดับมาตรฐานบริการในระยะยาว

3. **นโยบายและกลยุทธ์ของรัฐบาลไทย** นโยบายและกลยุทธ์ของรัฐบาลไทยทำหน้าที่เป็น กลไกกำหนดทิศทาง (policy direction) ของระบบทั้งหมด โดยเฉพาะนโยบาย Medical Hub และ Wellness Hub รวมถึงการส่งเสริมประเทศไทยให้เป็น Spa Capital of Asia ซึ่งเป็นกรอบนโยบายหลักที่เชื่อมโยงเศรษฐกิจความงามเข้ากับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ภาพแสดงให้เห็นว่านโยบายเหล่านี้ไม่ได้ดำเนินการในระดับส่วนกลางเท่านั้น แต่ต้องเชื่อมโยงสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่ ผ่านความร่วมมือกับภาคเอกชนและชุมชน

4. **กลยุทธ์ดิจิทัลของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา** สื่อให้เห็นว่า องค์ความรู้ใหม่ ของบทความนี้อยู่ที่การเสนอโมเดลการบริหารนโยบายเศรษฐกิจความงามและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในยุคดิจิทัลแบบบูรณาการ ซึ่งผสมผสานทฤษฎี นโยบาย และเทคโนโลยีเข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบ ภาพย้ำว่าความยั่งยืนและความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยในอุตสาหกรรมนี้ ขึ้นอยู่กับการทำงานร่วมกันของรัฐ เอกชน และชุมชน ภายใต้การสนับสนุนของเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีทิศทางและมีธรรมาภิบาล

สรุป

การบริหารนโยบายเศรษฐกิจความงามและการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในประเทศไทยในยุคดิจิทัลต้องการการบูรณาการระหว่างนโยบายภาครัฐ การพัฒนาเทคโนโลยี และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน รัฐบาลไทยได้แสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นในการพัฒนาอุตสาหกรรมนี้ผ่านนโยบาย Medical Hub และ Wellness Hub รวมถึงกลยุทธ์ดิจิทัลต่างๆ อย่างไรก็ตาม ยังคงมีความท้าทายที่ต้องเผชิญ โดยเฉพาะในด้านการลดช่องว่างระหว่างเมืองและชนบท การพัฒนามาตรฐาน และการพัฒนาทักษะดิจิทัลของบุคลากร

ความสำเร็จในอนาคตของอุตสาหกรรมนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถในการผสมผสานระหว่างภูมิปัญญาท้องถิ่นกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ การสร้างระบบนิเวศดิจิทัลที่ครบวงจร และการพัฒนาบุคลากรที่มีทักษะทั้งด้านสุขภาพและดิจิทัล การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล การพัฒนานโยบายที่ส่งเสริม

ความร่วมมือระหว่างภาคส่วน และการสร้างมาตรฐานระดับสากลจะเป็นกุญแจสำคัญในการทำให้ประเทศไทยคงความเป็นผู้นำในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและความงามในยุคดิจิทัล

เอกสารอ้างอิง

- Anantanatorn, A. (2025). Digital innovation pathways: Transforming local governance in Thailand. *International Journal of Advances in Applied Sciences*, 12(7), 87–99.
- Author, U. (2024). Health tourism in the Global South: Towards effective policy responses to emerging opportunities and challenges. *International Journal of Innovation and Economic Development*, 11(2), 7–22.
- Dangi, T. B., & Jamal, T. (2016). An integrated approach to sustainable community-based tourism. *Sustainability*, 8(5), 475.
- Darmayadi, A., Ramahadi, B. T., Aripabowo, D. R., Pandiangan, V. A., Mintiara, S. A., & Eksanti, E. (2025). Role of digital economy to economic development in Thailand. สืบค้นเมื่อ 3 มกราคม 2026, จาก <https://proceedings.unikom.ac.id/index.php/icobest/article/view/694>
- Dunleavy, P., & Margetts, H. (2023). Data science, artificial intelligence and the third wave of digital era governance. *Public Policy and Administration*, 40(2), 185–214.
- Jongwanich, J. (2023). Readiness of Thailand towards the digital economy. *Southeast Asian Economies*, 40(1), 64–95.
- Koshakri, R., & Rerkluenrit, J. (2024). Effectiveness of the Thai traditional health tourism activities empowerment program on the active aging of Thai older adults. *Journal of Public Health and Development*, 22(2), 286–296.
- Lee-Anant, C., & Kungwansith, P. (2025). Policy shaping and capacity building for sustainable community-based tourism in Thailand’s Eastern Economic Corridor. *Suranaree Journal of Social Science*, 19(1), Article 278596. สืบค้นเมื่อ 3 มกราคม 2026, จาก <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/sjss/article/view/278596>
- Luhova, V., Kravchyk, Y., Pushak, Y., Litvinov, D., & Piechka, S. (2025). Economic security of enterprises in the digital economy. *Actual Problems of Innovative Economy and Law*, (4), 99–103.
- Nooseisai, M., Wang, Y. F., Hongsrangon, P., & Munisamy, M. (2016). Medical tourism within the medical hub policy: Reviewing the need of a balanced strategy for health inequality reduction in a Thai context. *Journal of Health Research*.

สืบค้นเมื่อ 3 มกราคม 2026, จาก

https://doi.nrct.go.th/ListDoi/listDetail?Resolve_DOI=10.14456/jhr.2016.58

Panyadee, C., Kuntharose, A., Sangkakorn, K., & Intawong, K. (2023). Data visualization platform and tourism resilience in the post COVID-19 pandemic in Chiang Mai, Thailand. In *Proceedings of the 2023 Joint International Conference on Digital Arts, Media and Technology (ECTI DAMT & NCON)*. สืบค้นเมื่อ 3 มกราคม 2026, จาก <https://ieeexplore.ieee.org/document/10139450>

Phuthong, T., Anuntavoranich, P., Chandrachai, A., & Piromsopa, K. (2022). Developing and validating an assessment scale to measure the competitiveness of wellness destinations. *Sustainability*, 14(7), Article 4152. สืบค้นเมื่อ 3 มกราคม 2026, จาก <https://www.mdpi.com/2071-1050/14/7/4152>

Ploadaksorn, P., Angkananon, K., & Damrongsakmethee, T. (2023). Digital marketing for promoting yoga tourism on Kho Phangan, Thailand. *GeoJournal of Tourism and Geosites*, 50(4), 1400–1410.

Sangkakorn, K., Traisaeng, A., Intawong, K., & Panyadee, C. (2025). Intelligent digital ecosystems for safe and sustainable wellness tourism. *Journal of Internet Technology*, 26(7), 903–912.

Sankrusme, S. (2012). Development strategies on taking Thailand's health promotion related tourism business into the global market. *International Business Research*, 5(11), 83–94.

Sirivadhanawaravachara, A. (2025). Thailand as a global wellness investment hub. *World Journal of Advanced Research and Reviews*, 28(2), 1491–1502.

Sukortprommee, S., Thanuttamanon, B., Singhdong, P., & Peamchai, P. (2025). The role of government and community support in promoting tourism experiences through the application of technology in the tourism business for the elderly. *Journal of Lifestyle and SDGs Review*, 5(3), 1–19.

Suntarak, P., & Boonyanmethaporn, W. (2024). Building the future of rural-based wellness tourism: Infrastructure and policy considerations for rural Thailand. *Journal of Infrastructure Policy and Development*, 8(14), Article 9387. สืบค้นเมื่อ 3 มกราคม 2026, จาก <https://systems.enpress-publisher.com/index.php/jipd/article/view/9387>

Thojampa, S., Klankhajhon, S., Kumpeera, K., Mongkholkham, C., & Mawn, B. E. (2023). The development of a wellness tourism program in Thailand: A community-based participatory action research approach with an empowerment theoretical framework. *Jurnal Ners*, 18(3), 291–298.

Uthaphan, P., Nengah, I., & Nuriawan, A. (2024). SPA philosophy as a tourism support: Case study on Thai SPA and Bali SPA. *Sam Jiva Jnnam (International Journal of Social Studies)*, 2(1), 1–10.

<https://ojs.uhnsugriwa.ac.id/index.php/ijoss/article/view/3905>

Zhang, Z., Chen, Z., Zhang, J., Liu, Y., Chen, L., Yang, M., Osman, A. I., Farghali, M., Liu, E., Hassan, D., Ihara, I., L, K., Rooney, D. W., & Yap, P. (2024). Municipal solid waste management challenges in developing regions: A comprehensive review and future perspectives for Asia and Africa. *Science of the Total Environment*, 930, Article 172794. สืบค้นเมื่อ 3 มกราคม 2026, จาก <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0048969724029413>

